

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Мікроекономіка та макроекономіка

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни:	обов'язкова
Форма навчання:	заочна
Освітній ступінь:	молодший бакалавр
Галузь знань:	07 Управління та адміністрування
Спеціальність:	071 Облік і оподаткування
Освітня програма:	Облік і оподаткування: облік, аналіз і аудит господарської діяльності
Рік навчання:	1
Семестр:	1
Кількість кредитів (годин):	4 (120 год.: 6 - лекції; 6 - семінарські; 108 - самостійна робота)
Мова викладання:	українська

2. Інформація про викладача (викладачів)

ПІБ: Яковенко Олена Іванівна

Науковий ступінь, вчене звання, посада: кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю

Кафедра: кафедра управління підприємницькою та туристичною діяльністю

Робочий e-mail: lena.jakovenko2012@gmail.com

Години консультацій на кафедрі: понеділок, 15.40-16.40

3. Опис та мета дисципліни

Дисципліна «Мікроекономіка та макроекономіка» є обов'язковим компонентом підготовки здобувачів вищої освітньо-професійного ступеня «молодший бакалавр» зі спеціальністі 071 Облік і оподаткування освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування: облік, аналіз і аудит господарської діяльності» початкового рівня вищої освіти (короткий цикл) та спрямована на формування і розвиток загальних та спеціальних (фахових) компетентностей у відповідності до освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування: облік, аналіз і аудит господарської діяльності», що розроблено з урахуванням дескрипторів Національної рамки кваліфікацій.

Вивчення дисципліни передбачає опанування знаннями та вміннями, достатніми для забезпечення формування відповідного уявлення про те, що успіх будь-якої господарської діяльності залежить не тільки від наявності стартового капіталу і підприємницького хисту, а

й від знання закономірностей функціонування мікро та макро систем. Важливим є те, що опанування дисципліни дає можливість поглибити уявлення про функціонування ринкової економіки на рівні окремих господарських одиниць (індивідів, домашніх господарств, фірм, організацій), які прагнуть досягти мети за умов обмеженості ресурсів та альтернативності напрямів їх використання. Окрім того здобувач освіти буде розуміти теоретичні засади та інструментарій макроекономічного аналізу (аналізу стану національної економіки та її зовнішніх зв'язків), теорії функціонування та розвитку макроекономічних систем, набуде навичок побудови й аналізу макроекономічних моделей.

Зміст дисципліни «Мікроекономіка та макроекономіка» розкривається через вивчення тем в яких у логічній послідовності розкрито особовості функціонування міро та макросистем. Особливості функціонування суб'єктів господарської діяльності у межах мікросистем розглядаються у темах присвячених теорії поведінки споживача та виробника, моделі конкурентного стану та особливості поведінки суб'єктів мікросистеми з урахуванням конкуренції та максимізації своєї корисності в умовах обмеження ресурсів. У темах присвячених специфіки сталого розвитку макросистеми передбачається розгляд: показників системи національних рахунків, формування макроекономічної рівноваги, наслідки порушення макроекономічної рівноваги, особливості взаємодії ринків грошей та товарів, вплив державної політики(методи та інструменти) на стабілізацію національної, особливості формування валютного курсу , теоретичні засади регулювання зовнішньої торгівлі,

Предмет вивчення навчальної дисципліни: процеси, що здійснюють суб'єкти мікроекономічної системи для досягнення своїх цілей в умовах обмежень, які накладаються на їхні можливості та поведінка макроекономічних суб'єктів на рівні національної економіки як єдиного цілого.

Метою вивчення дисципліни є: формування системи знань з теорії поведінки споживача та виробника, ринкових структур, ринку факторів виробництва, механізму функціонування та розвитку національної економіки на основі макроекономічних теорій, моделей та концепцій та практичних навичок з питань механізму функціонування та розвитку національної економіки та вмінь застосовувати отримані знання на практиці.

Передумови вивчення: теоретичною базою вивчення дисципліни є знання з шкільного курсу з «Основ економіки», «Основ підприємництва», «Громадянська освіта».

Міждисциплінарні зв'язки окремих тем дисципліни «Мікроекономіка та макроекономіка» тісно пов'язано з такими предметами як: «Фінанси, податки та податкова система», «Економіка підприємства».

4. Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми: «Облік і оподаткування: облік аналіз і аудит господарської діяльності» початкового рівня вищої освіти (короткий цикл) зі спеціальністю 071 Облік і оподаткування освітньо-професійного ступеня «молодший бакалавр» затвердженої Вченюю радою ІДГУ та дескрипторам Національної рамки кваліфікації:

Знання:

ПРН 16. Знати і розуміти економічні категорії, закони і причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами в економічних системах.

У контексті даної дисципліни знання:

- економічних категорій та законів для розуміння зв'язків, що існують між процесами та явищами в різних економічних системах;
- теорії прийняття мотивованих рішень виробниками та споживачами, враховуючи вимоги економічних законів;
- способів застосування аналітичного та графічного аналізу;
- методів та інструментів державного регулювання економічних процесів;
- сутності макроекономічних категорій;
- методи та засоби впливу держави на стан економіки; - показники, що характеризують ефективність функціонування економічної системи

Уміння:

ПРН 11. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.

У контексті даної дисципліни уміння:

- орієнтуватися в системі об'єктивно існуючих ринкових законів;
- збирати фактичні дані, аналізувати й оцінювати їх допустимість, достовірність та достатність для прийняття правильних рішень;
- збирати, досліджувати, перевіряти, оцінювати та використовувати статистичний матеріал;
- визначати основні макроекономічні сфери;
- розуміти проблему ефективного використання обмежених економічних ресурсів на рівні національної економіки і шляхів досягнення максимальних кінцевих результатів щодо задоволення людських потреб, які невпинно зростають;
- розкрити закономірності розвитку сучасної ринкової (змішаної) економіки;
- з'ясувати механізм функціонування економічної системи та дії основних економічних законів у процесі господарської діяльності;
- обґрунтувати необхідність державного втручання в економіку;
- обчислити основні мікро та макроекономічні показники для визначення рівня економічного розвитку країни та здійснення міжнародних порівнянь.

Комуникація:

ПРН 12. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.

У контексті даної дисципліни

- зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтують, до фахівців і нефахівців;
- використання державної мови у професійній діяльності.

Автономність та відповідальність:

ПРН 15. Вміти працювати самостійно і в команді, проявляти лідерські якості, нести професійну відповідальність за результати роботи.

У контексті даної дисципліни:

- демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач
- здатність продовжувати навчання з деяким ступенем автономії.

5. Структура дисципліни

Тема № 1. Предмет і методи мікроекономіки та макроекономіки

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (- год.): Непередбачено планом вивчення дисципліни</p>	
<p>Семінарське заняття (- год.): Непередбачено планом вивчення дисципліни</p>	
<p>Завдання для самостійної роботи: Письмові завдання: Тезово дайте відповідь на запитання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мікроекономіка та макроекономіка в системі економічних наук 2. Макроекономіка в системі економічних наук 3. Основні характеристики мікросистеми 4. Основні характеристики макросистеми 5. Розкрийте історію розвитку мікроекономіки як науки? 6. Дайте характеристику складовим елементам мікросистеми. 7. Поясніть яка роль мікроекономіки у системі економічних наук. 8. Розкрийте історію розвитку макроекономіки як науки? 9. Дайте характеристику складовим елементам макросистеми. 10. Поясніть яка роль макроекономіки у системі економічних наук. <p>2. Складіть словник основних термінів за темою: мікроекономіка; аналіз; синтез; індукція; дедукція; гіпотеза; наукова абстракція; метод графічних зображень; позитивний аналіз; нормативний аналіз; метод граничного аналізу; економічна система; мікросистем; споживач виробник; ресурси; товари чи послуги (блага); праця; земля; капітал; підприємницькі здібності; трансферти; інвестиції; споживання; агрегування; макроекономічне моделювання.</p> <p>3. Напишіть есе за темою</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Базілінська, О. Я., Мініна О. В. Мікроекономіка : навч. посіб. для ВНЗ. Київ, 2016. 349 с. URL: http://uchebniks.net/book/168-mikroekonomika-navchальнij-posibnik-bazilinska-oya.html 2. Задоя А.О. Мікроекономіка: Курс лекцій та вправи: Навч. Посіб. 2-ге вид., Київ: Т-во «Знання», КОО, 2002. 211 с. https://buklib.net/books/21964/ 3. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf 4. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf 5. Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка: навч. посіб. / за наук. ред. О.Л. Ануфрієвої. Івано-Франківськ, 2015. 348 с. URL: https://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/mikroekonom.pdf Бібліотека імені В.Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua

«Суперечність між суспільними потребами та економічними ресурсами — головна проблема суспільства» 2-3 сторінки

Завдання має бути надіслано на перевірку не пізніше ніж за 2 дні до дати семінарського заняття

Тема № 2. Теорія споживацького вибору

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості споживацького вибору та корисність 2. Рівновага споживача 3. Моделювання поведінки споживача на ринку товарів 	<p>1. Базілінська, О. Я., Мініна О. В. Мікроекономіка : навч. посіб. для ВНЗ. Київ, 2016. 349 с. URL: http://uchebniks.net/book/168-mikroekonomika-navchalnij-posibnik-bazilinska-oya.html</p> <p>2. Задоя А.О. Мікроекономіка: Курс лекцій та вправи: Навч. Посіб. 2-ге вид., Київ: Т-во «Знання», КОО, 2002. 211 с. URL: https://buklib.net/books/21964/</p> <p>3. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf</p> <p>4. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf</p> <p>5. Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка: навч. посіб. / за наук. ред. О.Л. Ануфрієвої. Івано-Франківськ, 2015. 348 с. URL: https://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/mikroekonom.pdf</p>
<p>Семінарське заняття (- год.):</p> <p>Непередбачено планом вивчення дисципліни</p>	

<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>Тезово дайте відповідь на запитання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрийте зміст аксіом уподобань 2. Який існує геометричний зв'язок між кривими сукупної та граничної корисності економічних наук? 3. Які властивості має карта кривих байдужості? 4. Поясніть яким чином встановлюється рівновага споживача. 5. Криві байдужості 6. Бюджетні обмеження <p>2. Складіть словник основних термінів за темою: потреби; блага; корисність; функція корисності; гранична корисність; крива байдужості; гранична норма заміщення; лінія бюджетних обмежень; рівновага споживача; еквімаржинальний принцип;</p> <p>3 Розв'язання задач До семінарського заняття 2 на платформі Moodle прикріплено практикум з «Мікроекономіки». Вам необхідно розглянути приклади розв'язання задач стр. 78-84. Та розв'язати 2 будь-які задачи на Ваш вибір з 8 завдань.</p> <p>Завдання має бути надіслано на перевірку не пізніше ніж за 2 дні до дати семінарського заняття</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Базілінська, О. Я., Мініна О. В. Мікроекономіка : навч. посіб. для ВНЗ. Київ, 2016. 349 с. URL: http://uchebniks.net/book/168-mikroekonomika-navchальнij-posibnik-bazilinska-oya.html 2. Задоя А.О. Мікроекономіка: Курс лекцій та вправи: Навч. Посіб. 2-ге вид., Київ: Т-во «Знання», КОО, 2002. 211 с. https://buklib.net/books/21964/ 3. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf 4. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf 5. Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка: навч. посіб. / за наук. ред. О.Л. Ануфрієвої. Івано-Франківськ, 2015. 348 с. URL: https://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/mikroekonom.pdf 6. Бібліотека імені В.Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua 7. Пилипенко В.В., Пилипенко Н. М.; Мікроекономіка: практикум: навчальний посіб. для студ. вищих навч. закл. Сумськ. нац. аграрний ун-т. Київ: Центр учебової літератури, 2009. 298 с. URL: https://www.twirpx.com/file/668814/
--	--

Тема № 3 Аналіз поведінки споживача

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (- год.): Неперебачено навчальним планом вивчення дисципліни	
Семінарське заняття (- год.): Неперебачено планом вивчення дисципліни	

<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>Тезово дайте відповіді на питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Криві "доход-споживання". Криві та закони Енгеля 2. Криві "ціна-споживання" та виведення кривих попиту 3. Ефект доходу та ефект заміщення. Парадокс Гіффена <p>1. Напишіть розгорнуту відповідь-роздум на питання:</p> <p>«Як впливає збільшення доходів громадян на споживання матеріальних і духовних благ?»</p> <p>2. Складіть словник основних термінів за темою: крива "дохід-споживання" блага; крива байдужості; нормальні товари; неякісні товари; нейтральні товари; закон Енгеля; крива "ціна-споживання"; ефект доходу; ефект заміщення; парадокс Гіффена.</p> <p>3 Розв'язання задач</p> <p>До семінарського заняття прикріплено практикум з «Мікроекономіки». Вам необхідно розглянути приклади розв'язання задач стр. 93-98. та розв'язати 3 будь-які значачи на Ваш вибір з 8 завдань стр. 99.</p> <p>Завдання має бути надіслано на перевірку не пізніше ніж за 2 дні до дати семінарського заняття</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Базілінська, О. Я., Мініна О. В. Мікроекономіка : навч. посіб. для ВНЗ. Київ, 2016. 349 с. URL: http://uchebniks.net/book/168-mikroekonomika-navchальнij-posibnik-bazilinska-oya.html 2. Задоя А.О. Мікроекономіка: Курс лекцій та вправи: Навч. Посіб. 2-ге вид., Київ: Т-во «Знання», КОО, 2002. 211 с. URL: https://buklib.net/books/21964/ 3. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf 4. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf 5. Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка: навч. посіб. / за наук. ред. О.Л. Ануфрієвої. Івано-Франківськ, 2015. 348 с. URL: https://umo.edu.ua/images/content/depozitar/naychki_pracevlasht/mikroekonom.pdf
---	--

Тема № 4. Аналіз попиту та пропозицій

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (- год.): Непередбачено планом вивчення дисципліни	
Семінарське заняття (2 год.): <ol style="list-style-type: none"> 1. Практичне застосування аналізу попиту та пропозиції 2. Цінова еластичність попиту 3. Еластичність попиту за ціною та цінова стратегія продавця 4. Нецінова еластичність попиту 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Базілінська, О. Я., Мініна О. В. Мікроекономіка : навч. посіб. для ВНЗ. Київ, 2016. 349 с. URL: http://uchebniks.net/book/168-mikroekonomika-navchальнij-posibnik-bazilinska-oya.html 2. Задоя А.О. Мікроекономіка: Курс

<p>5. Еластичність пропозиції 6. Практичне використання значення цінової еластичності</p> <p>Розв'язання задач. ситуацій (типові задачі для розв'язання подано нижче).</p>	<p>лекцій та вправи: Навч. Посіб. 2-ге вид., Київ: Т-во «Знання», КОО, 2002. 211 с. https://buklib.net/books/21964/</p> <p>3. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf</p> <p>4. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf</p> <p>5. Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка: навч. посіб. / за наук. ред. О.Л. Ануфрієвої. Івано-Франківськ, 2015. 348 с. URL: https://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/mikroekonom.pdf</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>Тезово дайте відповідь на запитання:</p> <ol style="list-style-type: none"> Поясніть у чому полягає сутність законів попиту і пропозиції Розкрийте прояв впливу чинників на формування попиту і пропозиції Поясніть яким чином формується ціна рівноваги на ринку Поясніть вплив еластичності на вибір цінової стратегії продавця Яким чином концепція цінової еластичності може бути використана в практичній діяльності Розкрийте зміст концепції цінової еластичності Ринковий попит Ринкова пропозиція Рівновага попиту та пропозиції. Формування ринкової ціни Концепція еластичності <p>Розв'язання задач</p> <p>Задача 1. Функція попиту на товар має вигляд $Q_D = 4 - P$, функція пропозиції - $Q_S = -3 + 2P$. Держава ввела акцизний податок у розмірі 1,5 грн на одиницю товару. Як буде</p>	<ol style="list-style-type: none"> Базілінська, О. Я., Мініна О. В. Мікроекономіка : навч. посіб. для ВНЗ. Київ, 2016. 349 с. URL: http://uchebniks.net/book/168-mikroekonomika-navchальнij-posibnik-bazilinska-oya.html Задоя А.О. Мікроекономіка: Курс лекцій та вправи: Навч. Посіб. 2-ге вид., Київ: Т-во «Знання», КОО, 2002. 211 с. https://buklib.net/books/21964/ Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка: навч. посіб. / за наук. ред. О.Л. Ануфрієвої. Івано-Франківськ, 2015. 348 с. URL: https://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/mikroekonom.pdf

розділено цей податок між споживачами та виробниками? Рішення подайте в аналітичній і графічній формах.

Задача 2

Визначте коефіцієнти перехресної еластичності у наведених нижче ситуаціях і зробіть висновки щодо взаємозв'язку товарів.

11. Ціна фотоапаратів зменшилася на 20%, а кількість проданої плівки зросла на 35%.

12. Ціна відеомагнітофонів зросла на 20%, а кількість проданих касет до них зменшилася на 18%.

Задача 3

Визначте коефіцієнти перехресної еластичності у наведених нижче ситуаціях і зробіть висновки щодо взаємозв'язку товарів.

13. Реалізація прального порошку X збільшилася з 200 до 150 од., тоді як ціна на пральний порошок Y зросла з 3 до 4 грош. од.

14. Ціна кулькових авторучок зменшилася з 1,8 до 1,6 грош. од., а кількість проданих авторучок з пером зменшилася з 50 до 30 шт.

Завдання має бути надіслано на перевірку не пізніше ніж за 2 дні до дати семінарського заняття

[pdf](#)

6. Бібліотека імені В.Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

7. Пилипенко В.В., Пилипенко Н. М.; Мікроекономіка: практикум: навчальний посіб. для студ. вищих навч. закл. Сумськ. нац. аграрний ун-т. Київ: Центр учебової літератури, 2009. 298 с. URL: <https://www.twirpx.com/file/668814/>

Тема № 5. Теорія виробництва та витрати виробництва

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (- год.): Неперебачено планом вивчення дисципліни	
Семінарське заняття (2 год.): <ol style="list-style-type: none"> 1. Виробництво у довгостроковому періоді. Зміна масштабу виробництва 2. Витрати виробництва у короткостроковому періоді 3. Витрати виробництва в довгостроковому періоді 4. Функція витрат. Ізокоста. Рівновага виробника 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Базілінська, О. Я., Мініна О. В. Мікроекономіка : навч. посіб. для ВНЗ. Київ, 2016. 349 с. URL: http://uchebniks.net/book/168-mikroekonomika-navchальнij-posibnik-bazilinska-oya.html 2. Задоя А.О. Мікроекономіка: Курс лекцій та вправи: Навч. Посіб. 2-ге вид., Київ: Т-во «Знання», КОО, 2002. 211 с. URL: https://buklib.net/books/21964/

<p>Розв'язання задач (типові задачі для розв'язання подано нижче).</p>	<p>3. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf</p> <p>4. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf</p> <p>5. Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка: навч. посіб. / за наук. ред. О.Л. Ануфрієвої. Івано-Франківськ, 2015. 348 с. URL: https://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/mikroekonom.pdf</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>Тезово дайте відповіді на питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виробнича функція. Ізоквант 2. Показники використання факторів виробництва. Закон спадаючої граничної продуктивності 3. Види витрат. Економічний та бухгалтерський підходи до визначення витрат 4. Поясніть, що відображає виробнича функція? 5. Розкрийте зміст показників використання факторів виробництва? 6. Поясніть дію закону спадаючої граничної продуктивності 7. Розкрийте зміст поняття «витрати» та їх класифікацію 8. У чому полягає відмінність економічного та бухгалтерського підходу до оцінки витрат 9. Поясніть як формується рівновага виробника <p>Задачі для розв'язання</p> <p>Задача 1</p> <p>Витрати сировини та напівфабрикатів протягом місяця</p> <p>Витрати електроенергії протягом місяця 182,8 тис. грош. од.</p> <p>Заробітна плата, яка виплачується</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Базілінська, О. Я., Мініна О. В. Мікроекономіка : навч. посіб. для ВНЗ. Київ, 2016. 349 с. URL: http://uchebniks.net/book/168-mikroekonomika-navchальнij-posibnik-bazilinska-oya.html 2. Задоя А.О. Мікроекономіка: Курс лекцій та вправи: Навч. Посіб. 2-ге вид., Київ: Т-во «Знання», КОО, 2002. 211 с. URL: https://buklib.net/books/21964/ 3. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf 4. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf 5. Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка: навч. посіб. / за наук. ред. О.Л. Ануфрієвої. Івано-Франківськ, 2015. 348 с. URL: https://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/mikroekonom.pdf 6. Бібліотека імені В.Вернадського. URL: http://www.nbuvg.gov.ua 7. Пилипенко В.В., Пилипенко Н. М.;

<p>персоналу, за місяць Оренда приміщення протягом року Проценти за отримані позики за рік Визначте розмір бухгалтерських витрат на виробництво одного меблевого гарнітура, якщо фабрика випускає 160 гарнітурів на місяць; якою має бути ціна гарнітура, щоб річний прибуток фірми дорівнював 184 тис. грош. од. визначте беззбитковий обсяг виробництва.</p>	<p>Мікроекономіка: практикум: навчальний посіб. для студ. вищих навч. закл. Сумськ. нац. аграрний ун-т. Київ: Центр учебової літератури, 2009. 298 с. URL: https://www.twirpx.com/file/668814/</p>
<p>Задача 2</p> <p>На підприємстві можливе виробництво основної та альтернативної продукції. Прямі витрати на виробництво основної продукції склали 1 млн грош. од. Можливий виторг від продажу альтернативної продукції за тих же прямих витрат на неї дорівнює 0.8 млн грош. од., процент за державними облігаціями - 15%. Земля, на якій розміщене підприємство, належить його власнику, її можна здавати в оренду за 60 тис. грош. од. Виторг від реалізації основної продукції – 1 млн грош. од.</p> <p>Визначте:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) бухгалтерські та альтернативні економічні витрати; 2) неявні витрати, бухгалтерський та економічний прибуток. <p>Завдання має бути надіслано на перевірку не пізніше ніж за 2 дні до дати семінарського заняття</p>	

Тема № 6. Моделі конкурентних ринків

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Модель ринку досконалої конкуренції 2. Ринок монополії 3. Ринок монополістичної конкуренції 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Базілінська, О. Я., Мініна О. В. Мікроекономіка : навч. посіб. для ВНЗ. Київ, 2016. 349 с. URL: http://uchebniks.net/book/168-mikroekonomika-navchальнij-posibnik-

4. Олігополія	<p>bazilinska-oya.html</p> <p>2. Задоя А.О. Мікроекономіка: Курс лекцій та вправи: Навч. Посіб. 2-ге вид., Київ: Т-во «Знання», КОО, 2002. 211 с. https://buklib.net/books/21964/</p> <p>3. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf</p> <p>4. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf</p> <p>5. Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка: навч. посіб. / за наук. ред. О.Л. Ануфрієвої. Івано-Франківськ, 2015. 348 с. URL: https://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/mikroekonom.pdf</p>
Семінарське заняття (-год.): Неперебачено планом вивчення дисципліни	
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>Тезово дайте відповіді на питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознаки та умови ринку досконалої конренції. 2. Особливості функціонування монополій. 3. Особливості стратегії поведінки на ринку монополістичної конкуренції. 4. Особливості поведінки на олігополістичному ринку 5. Особливості функціонування ринку досконалої конкуренції? 6. Як можна максимізувати прибуток на ринку досконалої конкуренції? 7. Як визначають ціну і обсяг виробництва на монопольному ринку? 8. Що таке цінова дискримінація та як її застосовують для збільшення прибутків? 9. Як визначають ціну і обсяг 	<p>1. Задоя А.О. Мікроекономіка: Курс лекцій та вправи: Навч. Посіб. 2-ге вид., Київ: Т-во «Знання», КОО, 2002. 211 с. https://buklib.net/books/21964/</p> <p>2. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf</p> <p>1. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf</p> <p>2. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-</p>

виробництва на ринку монополістичної конкуренції?

10. Розкрийте зміт моделі Курно та Бертрана.

11. Поясніть використання теорії ігр на олігопоїстичному ринку?

Завдання 2: Заповніть порівняльну таблицю моделей конкурентного ринку

Характеристика	Модель конкурентного ринку			
	Ринок досконалої конкуренції	Монопольний ринок	Олігополія	Монополістична конкуренція
Кількість подавців і покупців				
Особливість продукту				
Бар'єри входження на ринок				
Цінова стратегія (формування ціни)				
Оптимальний обсяг виробництва				
Умови максимізації прибутку				
Умови мінімізації збитків				
Умови закриття виробництва				
Економічні наслідки				

content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf

3. Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка: навч. посіб. / за наук. ред. О.Л. Ануфрієвої. Івано-Франківськ, 2015. 348 с. URL: https://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/mikroekonom.pdf
4. Бібліотека імені В.Вернадського. URL: <http://www.nbuvgov.ua>
5. Пилипенко В.В., Пилипенко Н. М.; Мікроекономіка: практикум: навчальний посіб. для студ. вищих навч. закл. Сумськ. нац. аграрний ун-т. Київ: Центр учебової літератури, 2009. 298 с. URL: <https://www.twirpx.com/file/668814/>

<p>Завдання має бути надіслано на перевірку не пізніше ніж за 2 дні до дати семінарського заняття</p>	
--	--

Тема № 7. Ринки ресурсів: ринок праці, землі та капіталу. Підприємницький прибуток

Перелік питань/завдань, що виноситься на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (- год.): Непередбачено планом вивчення дисципліни</p>	
<p>Семінарське заняття (-год.): Непередбачено планом вивчення дисципліни</p>	
<p>Завдання для самостійної роботи: Тезово дайте відповіді на питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ринок праці. 2. Ринок землі 3. Ринок капіталу 4. Підприємницький прибуток 5. Особливості формування похідного попиту 6. Вартісні показники використання ресурсу. Визначення обсягу застосування ресурсу 7. Оптимальне співвідношення ресурсів 8. Поясніть у чому полягає особливість формування попиту на ресурси? 9. Поясніть прояв дії ефекту заміщення та ефекту обсягу на розмір попиту на ресурси? 10. Які чинники впливають на коефіцієнт цінової еластичності попиту на ресурси? 11. Поясніть яким чином визначається оптимальне співвідношення ресурсів? 12. Розкрийте зміст поняття «заробітна плата» та охарактеризуйте чинники, що впливають на її розмір ? 13. Як визначається розмір заробітної плати на досконало конкурентному ринку праці? 14. Як визначається розмір заробітної плати на ринку недосконалої конкуренції? 15. Які чинники впливають на диференціацію ставок заробітної плати? 16. Поясніть як формується попит на землю? 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Базілінська, О. Я., Мініна О. В. Мікроекономіка : навч. посіб. для ВНЗ. Київ, 2016. 349 с. URL: http://uchebniks.net/book/168-mikroekonomika-navchальнij-posibnik-bazilinska-oya.html 2. Задоя А.О. Мікроекономіка: Курс лекцій та вправи: Навч. Посіб. 2-ге вид., Київ: Т-во «Знання», КОО, 2002. 211 с. https://buklib.net/books/21964/ 3. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf 4. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf 5. Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка: навч. посіб. / за наук. ред. О.Л. Ануфрієвої. Івано-Франківськ, 2015. 348 с. URL: https://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/mikroekonom.pdf3. 6. Бібліотека імені В.Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua

17. Поясніть як формується попит на капітал та ціна капіталу?
18. Розкрийте сутність поняття «інвестиції»?
19. Які чинники впливають на інвестиційну активність?
20. Що таке дисконтування та для чого його використовують?
21. У чому полягає взаємозв'язок між прибутком та ризиком?

Задача

На розгляд пропонується 3 інвестиційних проекти. Вихідні дані про суми вкладень і доходу наведено у таблиці. Процентна ставка планується постійною і додатною.

	1-й рік	2-й рік	3-й рік	4-й рік	5-й рік
Проект 1					
Інвестиції, тис. грош. од.	600	300	100	—	—
Дохід, тис. грош. од.	—	—	100	400	1000
Проект 2					
Інвестиції, тис. грош. од.	300	400	300	—	—
Дохід, тис. грош. од.	—	—	100	1000	400
Проект 3					
Інвестиції, тис. грош. од.	300	400	300	—	—
Дохід, тис. грош. од.	—	—	100	300	1100

На основі методу чистої поточної вартості визначте, який з проектів найкращий. Чи зміниться відповідь, якщо реальна ставка процента від'ємна величина.

Задача

Ви — мер міста. Місту потрібен новий спорткомплекс. Спорткомплекс пропонують побудувати дві фірми: одна протягом двох років, друга — трьох. За їх кошторисами вартість будівництва комплексу по роках становитиме:

	1-й рік	2-й рік	3-й рік
Перша фірма	2000	5000	0
Друга	3000	2000	500

7. 4. Пилипенко В.В., Пилипенко Н. М.; Мікроекономіка: практикум: навчальний посіб. для студ. вищих навч. закл. Сумськ. нац. аграрний ун-т. Київ: Центр учебової літератури, 2009. 298 с. URL: <https://www.twirpx.com/file/668814/>

<p>фірма</p> <p>Якому з проектів Ви надаєте перевагу? Чи потрібно, приймаючи рішення, враховувати прогнозну величину процентної ставки і чому?</p> <p>Завдання має бути надіслано на перевірку не пізніше ніж за 2 дні до дати семінарського заняття</p>	
---	--

Тема № 8. Макроекономічні показники у системі національних рахунків

Перелік питань/завдань, що виноситься на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (- год.): Непередбачено планом вивчення дисципліни</p>	
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Номінальні та реальні величини. 2. Цінові індекси 3. Показники використання ВВП. Споживання, заощадження, інвестиції <p>Розв'язання задач, ситуацій (типові задачі для розв'язання подано нижче).</p>	<p>1. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Балаstryk Л.О. Макроекономіка: Підручник 4-те вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 743 с.</p> <p>2. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Балаstryk Л.О. Макроекономіка: практикум: навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Знання, 2010. 550 с. URL: http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2017/12/Bazilevich-Balastryk.pdf</p> <p>3. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Макроекономіка: Навч. посіб. Київ: Центр учебової літератури, 2019. 672 с.</p> <p>4. Макроекономіка: Курс лекцій: Навчальний посібник для дистанційного навчання / За ред. В. В. Кириленка. Тернопіль: „Економічна думка”, 2008. 250 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/28895/1%D0%9A%D1%83%D1%80%D1%81%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9%20%D0%B7%20%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B8.pdf</p>
<p>Завдання для самостійної роботи: Тезово дайте відповіді на питання:</p> <p>Система національних рахунків та її основні показники</p> <p>2. Методи розрахунку ВВП</p>	<p>1. 1 Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Балаstryk Л.О. Макроекономіка: Підручник 4-те вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 743 с.</p> <p>2. Базилевич В.Д., Базилевич К.С.,</p>

<p>3. Інші показники системи національних рахунків і взаємозв'язок між ними</p>	<p>Балаstryk Л.О. Макроекономіка: практикум: навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Знання, 2010. 550 с. URL: http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2017/12/Bazilevich-Balastryk.pdf</p>
<p>1. Складіть словник термінів:</p>	<p>3. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Макроекономіка: Навч. посіб. Київ: Центр учебової літератури, 2019. 672 с.</p>
<p>Система національних рахунків; валовий внутрішній продукт; валовий національний продукт; чистий економічний добробут нації; методи обчислення ВВП; реальний ВВП; номінальний ВВП; індекси Ласпейраса, Пааше і Фішера; інфлювання ВВП; дефлювання ВВП; чистий національний продукт; національний дохід; особистий дохід; гранична схильність до споживання; гранична схильність до заощадження; гранична схильність до інвестування; функція споживання; функція інвестицій.</p>	<p>4. Макроекономіка: Курс лекцій: Навчальний посібник для дистанційного навчання / За ред. В. В. Кириленка. Тернопіль: „Економічна думка”, 2008. 250 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/28895/1/%D0%9A%D1%83%D1%80%D1%81%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9%20%D0%B7%20%D0%9C%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B8.pdf</p>
<p>Розв'язання задач</p>	<p>5. Панчишин С. М Макроекономіка: Методичні поради та плани практичних занять для студентів економічного факультету освітньої програми «Міжнародна економіка». Вид. 10-е, перероб. та доп. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. с. 118. URL: https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Macroeconomics-Metod-Panchyshyn_SM_2020.pdf</p>
<p>Задача</p> <p>За наведеними нижче даними розрахуйте величину ВВП в умовних грошових одиницях. На основі даного показника виконайте розрахунок показників ЧВП, НД, ОД та особистого доходу кінцевого використання економічних суб'єктів:</p> <ul style="list-style-type: none"> – рентні доходи – 27,6 – трансфертні платежі – 18,0 – валові внутрішні інвестиції – 32,4 – непрямі податки – 14,0 – національні заощадження – 9,0 – особисті податки – 2,6 – експорт – 12,0 – нерозподілені прибутки корпорацій – 55,6 – амортизація – 15,8 – споживання – 154,4 – імпорт – 8,0 – податки на прибуток корпорацій – 2,8 – видатки на соціальне страхування – 0,4 – державні видатки – 17,0 – прибутки приватного бізнесу – 20,0 – дивіденди – 1,8 – заробітна плата найманых працівників – 60,0 – відсотки – 9,8 <p>Задача 2</p> <p>За даними таблиці розрахуйте матеріальні витрати на виробництво ВВП в</p>	<p>Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf</p> <p>6. Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка: навч. посіб. / за наук. ред. О.Л. Ануфрієвої. Івано-Франківськ, 2015. 348 с. URL: https://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlash/mikroekonom.pdf3.</p> <p>7. Бібліотека імені В.Вернадського. URL: http://www.nbuvgov.ua</p>

умовних грошових одиницях та внесок працівників швейної промисловості у створення ВВП.

Виробництво	Кінцева сума продажу, гр. од.	Купівля товарів, необхідних для виробництва, гр. од.
Костюми	1500	
Тканина	200	100
Швейні машини	30	800
Гудзики	60	50
Нитки	50	30
Допоміжні матеріали	20	10
Енергоресурси	140	0
Оплата праці	70	0

Завдання має бути надіслано на перевірку не пізніше ніж за 2 дні до дати семінарського заняття

Тема № 9. Сукупний попит і сукупна пропозиція

Перелік питань/завдань, що виноситься на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (- год.): Непередбачено планом вивчення дисципліни	
Семінарське заняття (- год.): Непередбачено планом вивчення дисципліни	
Завдання для самостійної роботи: Тезово дайте відповіді на питання: <ol style="list-style-type: none"> 1. Сукупний попит і його структура. Крива сукупного попиту 2. Нецінові фактори сукупного попиту 3. Сукупна пропозиція: функція і фактори, що її визначають 4. Макроекономічна рівновага: модель AD – AS 5. Загальна макроекономічна рівновага: модель сукупного попиту і сукупної пропозиції (модель AD-AS, або «хрест Маршалла»). 6. Стабілізаційна політика держави. Модель макроекономічної рівноваги Дж. М. Кейнса (модель «кейнсіанського хреста») та її 	<p>1 Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Балаstryk Л.О. Макроекономіка: практикум: навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Знання, 2010. 550 с. URL: http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2017/12/Bazilevich-Balastryk.pdf</p> <p>2. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Макроекономіка: Навч. посіб. Київ: Центр учебової літератури, 2019. 672 с.</p> <p>3. Кібік О. М., Редіна Є. В., Хаймінова Ю. В., Котлубай В. О., Примаченко І. Ф., Калмикова Н. Ю. Макроекономіка. Мікроекономіка : практикум. Одеса, 2020. 76 с. URL: http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/1130_0/15540/%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0</p>

<p>варіанти.</p> <p>7. Мультиплікатор автономних витрат.</p> <p>8. Рецесійний та інфляційний розрив.</p> <p>1. Складіть словник термінів:</p> <p>а) Ефект Пігу; б) рівноважний ВВП; в) стагфляція; г) шоки сукупного попиту; д) шоки сукупної пропозиції; е) сукупний попит; ж) сукупна пропозиція; и) крива сукупного попиту на графіку; к) нецінові чинники сукупного попиту; л) крива сукупної пропозиції; м) крива короткострокової сукупної пропозиції; н) крива довгострокової сукупної пропозиції; п) нецінові чинники короткострокової сукупної пропозиції; р) класичний відрізок кривої AS; с) проміжний відрізок кривої AS; т) кейнсіанський відрізок кривої AS; у) модель AD – AS; ф) природний рівень виробництва; х) ефект храповика.</p> <p>Вправа 3. Визначте, яке з положень правильне, а яке помилкове.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. За рівноважного ВВП зайнятість завжди є повною. 2. Підвищення курсу національної валюти стимулює зростання експорту і, отже, збільшує сукупний попит. 3. Крива сукупного попиту має додатний нахил. 4. Форму кривої сукупного попиту можна пояснити ефектом доходу та ефектом заміщення. 5. Криві сукупного попиту і сукупної пропозиції переміщуються під впливом цінових чинників. 6. Збільшення державних видатків прямо розширяє сукупний попит. 7. Усі чинники, які змінюють природний рівень виробництва, переміщуватимуть криву довгострокової сукупної пропозиції вліво або вправо. 8. Підвищення ефективності національної економіки означає, що крива довгострокової сукупної пропозиції переміщується вліво. 	<p>https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Macroeconomics-Metod-Panchyshyn_SM_2020.pdf?sequence=1&isAllowed=y</p> <p>4. Панчишин С. М Макроекономіка: Методичні поради та плани практичних занять для студентів економічного факультету освітньої програми «Міжнародна економіка». Вид. 10-е, перероб. та доп. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. с. 118. URL: https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Macroeconomics-Metod-Panchyshyn_SM_2020.pdf</p> <p>Бібліотека імені В.Вернадського. URL: http://www.nbuvgov.ua</p>
--	--

9. Цінові чинники визначають нахил короткострокової кривої AS.

10. Реальні змінні впливають на сукупну пропозицію лише у короткостроковому періоді й не мають сили в довгостроковому.

11. Переміщення кривої сукупного попиту вправо на горизонтальному відрізку кривої короткострокової сукупної пропозиції не впливає на динаміку реального ВВП.

Розв'яжіть задачі.

1. Потенційний ВВП становив 3000 грошових одиниць, криву сукупного попиту описували рівнянням $AD = 3300 - 3P$. У поточному році потенційний ВВП збільшився на 1 %, внаслідок чого крива сукупного попиту набула вигляду $AD = 3300 - 2P$. Визначте рівень інфляції у поточному році.

2. Економіка, що перебуває в стані довгострокової рівноваги, описується такими даними: довгострокова крива AS вертикальна на рівні $Y = 2800$, короткострокова крива AS горизонтальна на рівні $P = 1$; крива AD задана рівнянням $Y = 3,5M/P$, де $M = 800$.

Внаслідок несприятливого шоку з боку пропозиції ціни зросли до рівня $P = 1,4$ і потенційний випуск продукції знизився до рівня $Y = 2500$.

Необхідно визначити:

а) Які будуть нові рівноважні значення Y та P у короткостроковому і довгостроковому періодах, якщо уряд і Центральний банк не втручаються в економіку, тобто крива AD залишається незмінною?

б) Яку додаткову кількість грошей повинен випустити в обіг Центральний банк, проводячи стабілізаційну політику, щоб короткострокова рівновага в економіці встановилася на рівні випуску продукції $Y = 2800$?

в) Які будуть координати нової точки довгострокової рівноваги, якщо збільшення кількості грошей в економіці буде

<p>здійснюватися і далі?</p> <p>Завдання має бути надіслано на перевірку не пізніше ніж за 2 дні до дати семінарського заняття</p>	
---	--

Тема № 10. Наслідки порушення рівноваги: інфляція та безробіття

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (- год.): Непередбачено планом вивчення дисципліни</p>	
<p>Семінарське заняття (- год.): Непередбачено планом вивчення дисципліни</p>	
<p>Завдання для самостійної роботи: Тезово дайте відповіді на питання: <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та причини циклічності 2. Види економічних циклів 3. Стабілізаційна політика держави 4. Сутність інфляції та її види 5. Причини інфляції 6. Соціально-економічні наслідки інфляції та антиінфляційна політика 7. Зайнятість і безробіття. 8. Види, причини та наслідки безробіття 1. Відповіді розгорнути) на питання подати письмово: <ol style="list-style-type: none"> 9. Як ви вважаєте у чому полягають причини спаду в економіці України? Обґрунтуйте свою відповідь. 10. До якого виду економічних циклів можна віднести спад в національних економіках світу? Обґрунтуйте свою відповідь. 11. У чому полягає стабілізаційна політика держави? 12. Як би ви були прем'єр міністром України, то які б стабілізаційні заходи щодо підтримки національної економіки та виведення її із кризового стану ви запропонували би і чому? </p>	<p>1 Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Балаstryk Л.О. Макроекономіка: практикум: навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Знання, 2010. 550 с. URL: http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2017/12/Bazilevich-Balastryk.pdf</p> <p>2. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Макроекономіка: Навч. посіб. Київ: Центр учебової літератури, 2019. 672 с.</p> <p>3. Кібік О. М., Редіна Є. В., Хаймінова Ю. В., Котлубай В. О., Примаченко І. Ф., Калмикова Н. Ю. Макроекономіка. Мікроекономіка : практикум. Одеса, 2020. 76 с. URL: http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/1130/0/15540/%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0.%20%D0%9C%D1%96%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0%D0%9F%D1%80%D0%BA%D0%BD%D0%BC.pdf?sequence=1&isAllowed=y</p> <p>4. Панчишин С. М Макроекономіка: Методичні поради та плани практичних занять для студентів економічного факультету освітньої програми «Міжнародна економіка». Вид. 10-е, перероб. та доп. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. с. 118. URL: http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/1130/0/15540/%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0.%20%D0%9C%D1%96%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0%D0%9F%D1%80%D0%BA%D0%BD%D0%BC.pdf?sequence=1&isAllowed=y</p>

Обґрунтуйте свою відповідь.

13. Як ви вважаєте у чому полягають причини безробіття та інфляції в Україні? Обґрунтуйте свою відповідь.
14. Який рівень безробіття та інфляції спостерігається в Україні та як ви прогнозуєте зміни цих показників у наступному році? Обґрунтуйте свою відповідь.

Задачі для розв'язання:

1. Припустимо, що рівень безробіття становить 8 %, а ВВП – 4000 грошових одиниць. Визначте приблизно величину потенційного ВВП, якщо природний рівень безробіття складає 6 %? Нехай потенційний ВВП щороку зростає на 3 %. Яким буде потенційний ВВП через два роки?
2. Із 80 млн осіб, які мали роботу, було звільнено 0,3 млн. Із 9 млн осіб, які вважались безробітними, 0,5 млн припинили пошуки роботи. Визначте:
 - кількість зайнятих;
 - кількість безробітних;
 - рівень безробіття.
3. Визначте ВВП-розрив у країні, використовуючи закон Оукена, де економічну ситуацію характеризують такі дані:
 - фактично вироблений ВВП – 100 млрд грошових одиниць;
 - економічно активне населення – 25 млн осіб;
 - кількість безробітних за типами: фрикційне – 200 тис. осіб, структурне – 300 тис., циклічне – 400 тис.
4. Визначте рівень інфляції за січньо-лютий, якщо рівень зростання цін у січні становив 10 %, а в лютому – 20 %.
5. За 11 місяців 2006 р. ціни зросли в 1,25 раза, а за рік – в 1,4 раза. За який період відбудеться подвоєння цін, якщо на майбутнє збережеться темп приросту цін, відповідний грудню?

<https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Macroeconomics-Metod-Panchyshyn SM 2020.pdf>

5. Бібліотека імені В.Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

Завдання має бути надіслано на перевірку

не пізніше ніж за 2 дні до дати семінарського заняття	
---	--

Тема № 11. Тема рівновага товарного ринку. Модель кейнсіанського хреста встановлення рівноваги на ринку грошей

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (- год.): Непередбачено планом вивчення дисципліни	
Семінарське заняття (- год.): Непередбачено планом вивчення дисципліни	
Завдання для самостійної роботи: Тезово дайте відповіді на питання: <ol style="list-style-type: none"> 1. Порівняльна характеристика передумов класичної і кейнсіанської теорій рівноваги 2. Механізм досягнення рівноваги в моделі кейнсіанського хреста 3. Грошовий ринок: попит, пропозиція і механізм встановлення рівноваги 4. Коливання рівноважного ВВП навколо потенційного рівня. 5. Рецесійні та інфляційні розриви 6. Сучасна структура грошей і загальне поняття грошових агрегатів 7. Цілі, інструменти й теоретичні моделі кредитно-грошової політики 1. Письмово дайте розгорнуту відповідь: «Які інструменти бюджетного механізму доцільно впровадити в Україні для встановлення макроекономічної рівноваги?» Обґрунтуйте свою відповідь Вправа 1. Для кожного положення, що наводиться далі, знайдіть відповідний термін або поняття. <ol style="list-style-type: none"> 1. Числовий коефіцієнт, який характеризує, у скільки разів приріст сукупного доходу буде більший від приросту компонента сукупних витрат, що його 	1 Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Балаstryk Л.О. Макроекономіка: практикум: навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Знання, 2010. 550 с. URL: http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2017/12/Bazilevich-Balastryk.pdf 2. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Макроекономіка: Навч. посіб. Київ: Центр учебової літератури, 2019. 672 с. 3. Кібік О. М., Редіна Є. В., Хаймінова Ю. В., Котлубай В. О., Примаченко І. Ф., Калмикова Н. Ю. Макроекономіка. Мікроекономіка : практикум. Одеса, 2020. 76 с. URL: http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/15540/%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0.%20%D0%9C%D1%96%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%A0%D0%BC%D0%9F%D1%80%D0%BA%D1%83%D0%BC.pdf?sequence=1&isAllowed=y 4. Панчишин С. М Макроекономіка: Методичні поради та плани практичних занять для студентів економічного факультету освітньої програми «Міжнародна економіка». Вид. 10-е, перероб. та доп. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. с. 118. URL:

<p>викликав.</p> <p>2. Сума, яку суб'єкти макроекономіки планують витратити на споживання й інвестиції при певному рівні сукупного доходу країни.</p> <p>3. Сукупність планових і незапланованих інвестицій у товарно-матеріальні запаси в умовах непередбачених змін у рівні продажу. Виручка, яку виробники очікують фактично отримати за певний обсяг продукції.</p> <p>4. Твердження, що всяка пропозиція створює відповідний собі попит.</p> <p>5. Зростаюча функція від банківського відсотка.</p> <p>6. Автоматична зміна державних витрат, податків і сальдо державного бюджету, яка відбувається без прийняття спеціальних рішень уряду за рахунок дії автоматичних стабілізаторів.</p> <p>7. Система заходів держави, спрямована на забезпечення повної зайнятості за рахунок змін у державних витратах, системі оподаткування і нових підходів до формування державного бюджету в цілому.</p> <p>8. Зростаюча функція від величини поточного доходу.</p> <p>9. Безробіття, яке виникає за умови відсутності бажання працювати внаслідок низьких ставок заробітної плати, що не влаштовують працівників.</p> <p>10. Величина, на яку повинні скоротитися сукупні витрати для того, щоб скоротити рівноважний рівень випуску продукції до його потенціалу.</p> <p>11. Величина, на яку повинні зрости сукупні витрати для того, щоб підвищити рівноважний рівень випуску продукції до його потенціалу.</p> <p>Терміни і поняття</p> <p>а) Закон Сея; б) рецесійний розрив; в) фактичні витрати; г) планові витрати; д) бюджетна політика; е) недискреційна політика; ж) мультиплікатор; и) добровільне безробіття; к) функція заощаджень у моделі Кейнса; л) функція заощаджень у класичній моделі; м) інфляційний розрив.</p> <p>Задачі для розв'язання</p> <p>1. Якщо депозити комерційного банку</p>	<p>https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Macroeconomics-Metod-Panchyshyn SM 2020.pdf</p> <p>5. Бібліотека імені В.Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua</p>
--	--

<p>зросли на 250 млн грн при нормі обов'язкового резервування на даний момент у розмірі 20%, то яким буде максимальне збільшення пропозиції грошей?</p> <p>2. Банківські депозити зросли на 200 млн грн. Норма обов'язкового резервування на цей момент становила 20%. Яке потенційно можливе збільшення пропозиції грошей? Завдання має бути надіслано на перевірку не пізніше ніж за 2 дні до дати семінарського заняття</p>	
--	--

Тема № 12. Спільна рівновага на ринках товарів і грошей: модель $IS - LM$

Перелік питань/завдань, що виноситься на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (- год.): Непередбачено планом вивчення дисципліни</p>	
<p>Семінарське заняття (- год.): Непередбачено планом вивчення дисципліни</p>	
<p>Завдання для самостійної роботи: Тезово дайте відповідь на питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність моделі $IS - LM$, її передумови та практичне використання. 2. Рівновага товарного ринку і крива IS. 3. Рівновага ринку грошей і побудова кривої LM. 4. Бюджетно-податкова і кредитно-грошова політика в моделі $IS - LM$ 5. Відносна ефективність бюджетної і кредитно-грошової політики в моделі $IS - LM$ <p>1. Письмове завдання: Уявіть, що <i>Ви прем'єр міністр України запропонуйте заходи щодо встановлення рівноваги на ринку грошей і товарів та опішить механізм їх дії та наслідки впровадження.</i></p> <p>Вправа 1. Для кожного положення, що наводиться далі, знайдіть відповідний термін або</p>	<p>1 Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Балаstryk Л.О. Макроекономіка: практикум: навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Знання, 2010. 550 с. URL: http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2017/12/Bazilevich-Balastryk.pdf</p> <p>2. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Макроекономіка: Навч. посіб. Київ: Центр учебової літератури, 2019. 672 с.</p> <p>3. Кібік О. М., Редіна Є. В., Хаймінова Ю. В., Котлубай В. О., Примаченко І. Ф., Калмикова Н. Ю. Макроекономіка. Мікроекономіка : практикум. Одеса, 2020. 76 с. URL: http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/15540/%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0.%20%D0%9C%D1%96%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC.pdf?sequence=1&isAllowed=y</p>

<p>поняття.</p> <p>1. Зовнішні для даної моделі економічні потрясіння, які порушують її рівновагу.</p> <p>2. Точка перетину кривих $IS - LM$ на графіку економічної моделі, що визначає рівень доходу і ставку відсотка, які забезпечують рівновагу товарного й грошового ринків.</p> <p>3. Лінія, що відображає всі можливі поєднання ставки відсотка і рівня випуску продукції, за яких встановлюється рівновага на товарному ринку.</p> <p>4. Зменшення планових інвестицій, що виникає внаслідок зростання ставки відсотка при проведенні стимулюючої фіскальної політики.</p> <p>5. Лінія, що відображає всі можливі поєднання ставки відсотка і рівня випуску продукції, за яких встановлюється рівновага на грошовому ринку.</p> <p>6. Модель, що показує процес встановлення макроекономічної рівноваги під час взаємодії товарного і грошового ринків.</p>	<p>4. Панчишин С. М Макроекономіка: Методичні поради та плани практичних занять для студентів економічного факультету освітньої програми «Міжнародна економіка». Вид. 10-е, перероб. та доп. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. с. 118. URL: https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Macroeconomics-Metod-Panchyshyn SM 2020.pdf</p> <p>5. Панчишин С.М. Макроекономіка: Навч. посіб. для студентів ВНЗ. 2-ге вид., стер. Київ: Либідь, 2012. 616 с.</p> <p>6. Податкова політика України: стан, проблеми, перспективи: Монографія. За ред. З.С.Варналя. Київ: Зання України, 2008. 675 с.</p> <p>7. Радіонова І.Ф. Макроекономіка: теорія та політика: Підручник Київ: Таксон, 2004. 348с.</p> <p>8. Бібліотека імені В.Вернадського. URL: http://www.nbuvgov.ua</p>
---	---

<p>$Ms = 735$ – пропозиція грошей, $p = 1$ – рівень цін.</p> <p>Користуючись цими даними, встановіть економічні показники, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) виведіть рівняння кривих IS і LM на графіку економічної моделі; б) визначте рівноважну ставку відсотка та рівень доходу; в) виведіть рівняння кривої сукупного попиту і побудуйте її графік, виходячи з того, що ціни зросли до рівня $p = 2$. <p>Завдання має бути надіслано на перевірку не пізніше ніж за 2 дні до дати семінарського заняття</p>	
---	--

Тема № 13. Тема макроекономічна політика у відкритій економіці

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття відкритої економіки. Взаємозв'язок між чистим експортом і чистими інвестиціями. 2. Системи гнучких і фікованих валютних курсів: порівняльна ефективність. 3. Співвідношення номінального і реального валютного курсу у короткостроковому та довгостроковому макроекономічних періодах. 4. Вплив макроекономічної політики на динаміку рівноважного реального валютного курсу. 	<p>1. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Балаstryk Л.О. Макроекономіка: Підручник 4-те вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 743 с.</p> <p>2. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Балаstryk Л.О. Макроекономіка: практикум: навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Знання, 2010. 550 с. URL: http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2017/12/Bazilevich-Balastryk.pdf</p> <p>3. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Макроекономіка: Навч. посіб. Київ: Центр учебової літератури, 2019. 672 с.</p> <p>4. Макроекономіка: Курс лекцій: Навчальний посібник для дистанційного навчання / За ред. В. В. Кириленка. Тернопіль: „Економічна думка”, 2008. 250 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/28895/1/%D0%9A%D1%83%D1%80%D1%81%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9%20%D0%B7%20%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B8.pdf</p>

<p>Семінарське заняття (- год.): Неперебачено планом вивчення дисципліни</p>	
<p>Завдання для самостійної роботи: Тезово дайте відповіді на питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародна торгівля та особливості зовнішньоторговельної політики 2. Вплив зовнішньоторговельної політики на досягнення макроекономічної рівноваги 3. Валютний курс і встановлення рівноваги на валютному ринку 4. Модель платіжного балансу й рівновага у відкритій економіці <p>Вправа 1. Для кожного положення, що наводиться далі, знайдіть відповідний термін або поняття.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Систематизований запис усіх міжнародних операцій резидентів країни з нерезидентами за певний проміжок часу. 2. Економіка країни, яка здійснює експортно-імпортні операції на ринкових засадах. 3. Система заходів держави, спрямована на захист внутрішнього ринку від іноземної конкуренції. 4. Обов'язковий внесок, що стягується митними органами при експорті або імпорті товару. 5. Інструменти, які дозволяють дискримінувати імпортні товари на користь вітчизняних без застосування податкових заходів. 6. Продаж товарів на зовнішньому ринку за більш низькими цінами, ніж склалися у даних країнах. 7. Грошова одиниця, яка використовується для здійснення розрахунків за міжнародними угодами. 8. Курс валюти, який підтримується Центральним банком країни за допомогою здійснення валютних інтервенцій. 	<ol style="list-style-type: none"> 1 Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Балаstryk Л.О. Макроекономіка: практикум: навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Знання, 2010. 550 с. URL: http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2017/12/Bazilevich-Balastryk.pdf 2. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Макроекономіка: Навч. посіб. Київ: Центр учебової літератури, 2019. 672 с. 3. Кібік О. М., Редіна Є. В., Хаймінова Ю. В., Котлубай В. О., Примаченко І. Ф., Калмикова Н. Ю. Макроекономіка. Мікроекономіка : практикум. Одеса, 2020. 76 с. URL: http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/1130_0/15540/%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0.%20%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D1%83%D0%BC.pdf?sequence=1&isAllowed=y 4. Панчишин С. М Макроекономіка: Методичні поради та плани практичних занять для студентів економічного факультету освітньої програми «Міжнародна економіка». Вид. 10-е, перероб. та доп. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. с. 118. URL: https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Macroeconomics-Metod-Panchyshyn SM 2020.pdf 5. Панчишин С.М. Макроекономіка: Навч. посіб. для студентів ВНЗ. 2-ге вид., стер. Київ: Либідь, 2012. 616 с. 6. Податкова політика України: стан, проблеми, перспективи: Монографія. За ред. З.С.Варналя. Київ: Зання України, 2008. 675 с. 7. Радіонова І.Ф. Макроекономіка: теорія та політика: Підручник Київ: Таксон, 2004. 348с.

9. Відсутність або наявність обмежень, які перешкоджають вкладенню або відпливу іноземних інвестицій чи активізують ці процеси.
10. Ціна однієї валюти, виражена в одиницях іншої.
11. Вираження одиниці іноземної валюти через певну кількість національної валюти.
12. Вираження одиниці національної валюти через певну кількість іноземної.
13. Кількість валюти, яка може бути запропонована для обміну на іншу валюту при певному рівні валютного курсу.
14. Кількість валюти, яку можна придбати за певну кількість іншої валюти при певному рівні валютного курсу.
15. Дії уряду, спрямовані на зниження курсу національної валюти відносно курсів інших валют.
16. Дії уряду, спрямовані на підвищення курсу національної валюти відносно курсів інших валют.
17. Втручання Центрального банку країни в операції на відкритому ринку з метою впливу на валютний курс шляхом купівлі-продажу іноземної валюти.
18. Валютний курс, який формується на валютному ринку за відсутності валютної політики з боку держави.

Задачі для розв'язання

1. Чи вигідно українському виробнику експортувати в Німеччину цукор, якщо витрати на виробництво і транспортування складають 595 грн за тонну, а ціна продажу - 175 євро за тонну при поточному курсі 100 євро - 546,17 грн.?

2. Індекс споживчих цін в

Україні становив 112%, а індекс споживчих цін у США - 103%. Курс гривні стосовно долара США знизився протягом року з 1,81 грн/дол. до 1,90 грн/дол. Як саме змінився індекс реального обмінного курсу гривні? Яким має бути курс гривні за умови паритету купівельної спроможності, якщо на початку року він був вищим від паритетного на 10%?

Завдання має бути надіслано на перевірку не пізніше ніж за 2 дні до дати семінарського заняття

**Тема № 14. Рівновага у відкритій економіці: модель Менделла – Флемінга.
Довгострокове економічне зростання та економічний розвиток**

Перелік питань/завдань, що виноситься на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (- год.): Непередбачено планом вивчення дисципліни	
Семінарське заняття (-год.): Непередбачено планом вивчення дисципліни	
Завдання для самостійної роботи: 1. Дайте відповідь на питання та обґрунтуйте їх 1. Розкрийте процес формування рівноваги у відкритій економіці: модель Менделла – Флемінга 2. У чому полягає сутність, передумови та побудова моделі Менделла – Флемінга 3. Як характеризується ефективність державної політики за режиму гнучкого валютного курсу 4. Розкрийте зміст економічної політики при фіксованому курсі валюти 5. Кейнсіанські моделі економічного зростання 6. Неокласичні моделі економічного зростання. Модель Солоу 7. Вплив чисельності населення і технічного прогресу на досягнення	1 Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Балаstryk Л.О. Макроекономіка: практикум: навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Знання, 2010. 550 с. URL: http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2017/12/Bazilevich-Balastryk.pdf 2. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Макроекономіка: Навч. посіб. Київ: Центр учебової літератури, 2019. 672 с. 3. Кібік О. М., Редіна Є. В., Хаймінова Ю. В., Котлубай В. О., Примаченко І. Ф., Калмикова Н. Ю. Макроекономіка. Мікроекономіка : практикум. Одеса, 2020. 76 с. URL: http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/1130/0/15540/%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0.%20%D0%9C%D1%96%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%B0

<p>стійкої рівноваги. Золоте правило нагромадження</p> <p>Вправа 1. Для кожного положення, що наводиться далі, знайдіть відповідний термін або поняття.</p> <p>1. Теоретична концепція, яка показує процес одночасного встановлення рівноваги на товарному, грошовому і зовнішньому ринках (відповідь)</p> <p>2. Економіка країни, господарська діяльність якої не здійснює помітного впливу на стан світового господарства.</p> <p>3. Відсутність обмежень на переміщення капіталу в міжнародному просторі.</p> <p>4. Переміщення вітчизняного капіталу за межі країни внаслідок перевищенння світової ставки відсотка над внутрішньою.</p> <p>5. Вкладання іноземного капіталу у національну економіку внаслідок перевищенння внутрішньої ставки відсотка над світовою.</p> <p>6. Країна, яка своєю політикою здатна впливати на ситуацію у світовій економіці.</p> <p>7. Реакція капіталу на зміну відсоткової ставки, яка виражається у зростанні або зниженні масштабів переміщення капітальних благ між країнами світу.</p> <p>8. Економіка країни, яка не має економічних зв'язків із зовнішнім світом.</p> <p>Терміни та поняття</p> <p>а) Велика відкрита економіка; д) мала відкрита економіка;</p> <p>б) абсолютна мобільність капіталу; ж) відплив капіталу;</p> <p>в) ступінь міжнародної мобільності капіталу; и) приплив капіталу;</p> <p>г) модель Менделла – Флемінга; к) закрита економіка.</p>	<p>A%D0%B0 %D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D1%83%D0%BC.pdf?sequence=1&isAllowed=y</p> <p>4. Панчишин С. М Макроекономіка: Методичні поради та плани практичних занять для студентів економічного факультету освітньої програми «Міжнародна економіка». Вид. 10-е, перероб. та доп. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. с. 118. URL: https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Macroeconomics-Metod-Panchyshyn_SM_2020.pdf</p> <p>5. Панчишин С.М. Макроекономіка: Навч. посіб. для студентів ВНЗ. 2-ге вид., стер. Київ: Либідь, 2012. 616 с.</p> <p>6. Податкова політика України: стан, проблеми, перспективи: Монографія. За ред. З.С.Варналя. Київ: Зання України, 2008. 675 с.</p> <p>9. Радіонова І.Ф. Макроекономіка: теорія та політика: Підручник Київ: Таксон, 2004. 348с.</p>
<p>Завдання має бути надіслано на перевірку не пізніше ніж за 2 дні до дати семінарського заняття</p>	

--	--

Типові задачі для розв'язання на семінарських заняттях:

1. Визначте граничну норму заміщення продукту харчування одягом, користуючись даними з таблиці.

Комбінація товарів	A	B	V	Г
Одяг	12	6	4	3
Продукти харчування	2	4	6	8

2. Рівняння функції попиту на капусту має такий вигляд: $Q_D = 14 - 3P$; рівняння функції пропозиції капусти має вигляд $Q_S = -6 + 4P$. Знайдіть рівноважні ціну та обсяг.

Припустимо, на товар введено фіксовану ціну, що дорівнює 2 грош. од. Визначте величину незадоволеного попиту.

3. Визначте коефіцієнти перехресної еластичності у наведених нижче ситуаціях і зробіть висновки щодо взаємозв'язку товарів.

1) Реалізація прального порошку X збільшилася з 200 до 150 од., тоді як ціна на пральний порошок Y зросла з 3 до 4 грош. од.

2) Ціна кулькових авторучок зменшилася з 1,8 до 1,6 грош. од., а кількість проданих авторучок з пером зменшилася з 50 до 30 шт.

4. На підприємстві можливе виробництво основної й альтернативної продукції. Прямі витрати на виробництво основної продукції склали 1 млн грош. од. Можливий виторг від продажу альтернативної продукції за тих же прямих витрат на неї дорівнює 1,5 млн грош. од., процент за державними облігаціями - 30%. Земля, на якій розміщене підприємство, належить його власнику, її можна здавати в оренду за 100 тис. грош. од. Виторг від реалізації основної продукції - 2 млн грош. од.

Визначте:

- 3) бухгалтерські й альтернативні економічні витрати;

- 4) неявні витрати, бухгалтерський і економічний прибуток;

5. Потенційний ВВП становив 3000 грошових одиниць, криву сукупного попиту описували рівнянням $AD = 3300 - 3p$. У поточному році потенційний ВВП збільшився на 1 %, внаслідок чого крива сукупного попиту набула вигляду $AD = 3300 - 2p$. Визначте рівень інфляції у поточному році.

6. Припустимо, що рівень безробіття становить 9 %, а ВВП – 5000 грошових одиниць. Визначте приблизно величину потенційного ВВП, якщо природний рівень безробіття складає 7 %? Нехай потенційний ВВП щороку зростає на 4 %. Яким буде потенційний ВВП через два роки?

7. Визначте ВВП-розрив у країні, використовуючи закон Оукена, де економічну ситуацію характеризують такі дані:

– фактично вироблений ВВП – 100 млрд грошових одиниць;

– економічно активне населення – 25 млн осіб;

– кількість безробітних за типами: фрикційне – 200 тис. осіб, структурне

– 300 тис., циклічне – 400 тис.

8. Потенційний ВВП становив 4000 грошових одиниць, криву сукупного попиту описували рівнянням $AD = 4500 - 3 p$. У поточному році потенційний ВВП збільшився на 1 %, внаслідок чого крива сукупного попиту набула вигляду $AD = 4500 - 2 p$. Визначте рівень інфляції у поточному році.

6. Політика курсу

Політика щодо відвідування навчальних занять

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на семінарських заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав був відсутній на семінарському занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному

контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Політика академічної добросесності

Студенти мають дотримуватись правил академічної добросесності відповідно до «Кодексу академічної добросесності ІДГУ». Наявність академічного plagiatu в студентських доповідях є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

7. Проміжний і підсумковий контроль

Форма проміжного контролю

Зразок модульної контрольної роботи

Варіант 1

1. Криві «дохід-споживання». Крива та закони Енгеля
2. Номінальні та реальні величини. Цінові індекси.

Задача 1

Витрати сировини та напівфабрикатів протягом місяця.....	125 тис. грн.
Витрати електроенергії протягом місяця	182,8 тис. грн.
Заробітна плата, яка виплачується персоналу, за місяць.....	100 тис. грн.
Оренда приміщення протягом року.....	240 тис. грн.
Проценти за отримані позики за рік	480 тис. грн.
Визначте розмір бухгалтерських витрат на виробництво одного меблевого гарнітура, якщо фабрика випускає 150 гарнітурів на місяць; якою має бути ціна гарнітура, щоб річний прибуток фірми дорівнював 184 тис. грн.	од.

Задача 2

Визначте ВВП-розрив у країні, використовуючи закон Оукена, де економічну ситуацію характеризують такі дані:

- фактично вироблений ВВП – 100 млрд грошових одиниць;
- економічно активне населення – 25 млн осіб;

- кількість безробітних за типами: фрикційне – 200 тис. осіб, структурне – 300 тис., циклічне – 400 тис.

Варіант 2

1. Закон спадаючою граничної продуктивності факторів виробництва
2. Бюджетно-податкова і кредитно-грошова політика в моделі IS – LM

Задача 1

Рівняння функції попиту на капусту має такий вигляд: $Q_D = 14 - 3P$; рівняння функції пропозиції капусти має вигляд $Q_s = -7 + 4P$. Знайдіть рівноважні ціну та обсяг.

Припустимо, на товар введено фіксовану ціну, що дорівнює 2 грош. од. Визначте величину незадоволеного попиту.

Задача 2

Із 80 млн осіб, які мали роботу, було звільнено 0,3 млн. Із 9 млн осіб, які вважались безробітними, 0,5 млн припинили пошуки роботи. Визначте:

- кількість зайнятих;
- кількість безробітних;
- рівень безробіття.

Форма підсумкового контроля екзамен.

Екзамен проводиться в усній формі

Перелік питань для підготовки до екзамену

Питання до екзамену «Мікро та макроекономіка» 1 семестр

1. Предмет і метод мікроекономіки та макроекономіки.
2. Особливості споживацького вибору та корисність
3. Бюджетні обмеження та рівновага споживача
4. Моделювання поведінки споживача на ринку товарів
5. Криві «дохід-споживання». Крива та закони Енгеля
6. Ринковий попит
7. Ринкова пропозиція
8. Рівновага попиту та пропозиції. Формування ринкової ціни
9. Концепція еластичності
10. Цінова еластичність попиту
11. Нецінова еластичність попиту
12. Цінова еластичність пропозиції
13. Виробнича функція. Ізоквант
14. Функція витрат. Ізокоста.
15. Показники використання факторів виробництва
16. Закон спадаючою граничної продуктивності факторів виробництва
17. Виробництво у короткостроковому періоді
18. Виробництво у довгостроковому періоді. Зміна масштабу виробництва
19. Бухгалтерський та економічні підходи до визначення витрат
20. Витрати виробництва у короткостроковому періоді
21. Формування рівноваги виробника
22. Ознаки та умови ринку досконалої конкуренції
23. Ознаки та умови монопольного ринку
24. Цінова дискримінація та економічні наслідки монополізму

25. Ознаки та умови ринку монополістичної конкуренції
26. Визначення ціни та обсягів виробництва на ринку монополістичної конкуренції у короткостроковому періоді
27. Ознаки та умови олігополістичного ринку
28. Дуополія. Модель Курно та Берtrand. Теорія ігор
29. Утворення попиту на ресурси
30. Вартісні показники використання ресурсу. Визначення обсягу використання ресурсу
31. Ринок праці
32. Праця як фактор виробництва
33. Диференціація ставок заробітної плати
34. Ринок землі
35. Ринок капіталу
36. Ефективність розподілу. Крива споживацьких можливостей
37. Ефективність виробництва. Крива виробничих можливостей
38. Підприємницький прибуток
39. Система а національних рахунків
40. Поняття валового внутрішнього продукту і способи його розрахунку
41. Відображення економічної рівноваги за допомогою Хреста Кейнса
42. Парадокс ощадливості
43. Поняття рецесії і рецесійного розриву
44. Поняття ефективного споживання і його значення для розуміння складності виходу з економічної депресії
45. Границна схильність до споживання і границна схильність до накопичення. Їх значення для успішного виходу з депресії
46. Простій мультиплікатор Кейнса і мультиплікатор державних витрат. Їх формули і принципова відмінність
47. Бюджетньо-податкова політика держави. Її цілі, інструменти і джерело фінансування. Поняття бюджетної експансії
48. Поняття фіiscalної експансії. Її призначення і відображення на Хресті Кейнса
49. Відображення фіiscalної експансії на класичній графічній моделі рівноваги
50. Умови доцільності застосування бюджетної експансії для досягнення економічного зростання
51. Доцільність застосування фіiscalної експансії для прискорення темпів економічного зростання сучасної України
52. Фіiscalна рестрикція. Її відображення на Хресті Кейнса
53. Дискреційна і недискреційна фіiscalна політика
54. Вбудовані регулятори економіки
55. Переваги і недоліки бюджетної політики
56. Поняття і функція попиту на гроші.
57. Поняття і функція пропозиції грошей.
58. Грошовий ринок. Рівновага на грошовому ринку
59. Банківський мультиплікатор
60. Кредитно-грошова політика. Її параметри і інструменти
61. Ефективність монетарної політики
62. Монетарна експансія як спосіб досягнення економічного зростання
63. Відносна справедливість позицій Кейнса і Фрідмена
64. Модель «інвестиції-заощадження» (I-S). Відображення на ній бюджетної політики
65. Модель “ліквідність-гроші” (L-M). Відображення на ній монетарної політики

66. IS-LM модель. Порівняння з її допомогою можливостей бюджетної і монетарної економічної політики.
67. Порівняння можливостей бюджетної і монетарної економічної політики за допомогою моделі Хігса
68. Поняття відкритої економіки
69. Вільний, регульований і фіксований курс валют
70. Попит і пропозиція на валютному ринку. Рівновага на валютному ринку
71. Чинники, що впливають на попит на іноземну валюту
72. Чинники, що впливають на курс іноземних валют в короткострочковому періоді
73. Чинники, що впливають на курс іноземних валют в довгострочковому періоді
74. Рівновага на валютному ринку в умовах гнучкого курсу
75. Рівновага на валютному ринку в умовах фіксованого курсу
76. Графічна модель відкритої економіки Менделла-Флемінга
77. Бюджетна експансія в моделі Менделла-Флемінга в умовах гнучкого курсу
78. Бюджетна експансія в моделі Менделла-Флемінга в умовах фіксованого курсу
79. Монетарна експансія в моделі Менделла-Флемінга в умовах гнучкого курсу
80. Монетарна експансія в моделі Менделла-Флемінга в умовах фіксованого курсу
81. Держбюджет як показник макроекономіки
82. Причини бюджетного дефіциту і його зростання
83. Поняття і чинники економічного зростання
84. Бюджетні важелі досягнення економічного зростання
85. Відносна справедливість позицій Кейнса і Фрідмена на моделі Хікса
86. Монетарні важелі досягнення економічного зростання
87. Модель економічного зростання Коба-Дугласа
88. Яким чином зміна податків і інвестицій впливають на економічне зростання?
Відобразити на хресті Кейнса
89. Твердий курс у фіscalній макроекономічної політиці держави
90. Твердий курс у монетарної макроекономічної політиці Нацбанку

Приклад тестових завдань:

1. Якщо порівнювати між собою наслідки застосування мита або квоти, то тільки мито:
 - а) призводить до скорочення імпорту;
 - б) сприяє підвищенню цін;
 - в) приносить доходи до державного бюджету;
 - г) правильна відповідь відсутня.
2. Яка з наведених форм торговельних бар'єрів не є суттєвою перешкодою для вільної торгівлі?
 - а) імпортна квота;
 - б) ліцензії на експорт та імпорт;
 - в) добровільні експортні обмеження;
 - г) правильна відповідь відсутня.
3. Який фактор не входить в рахунок поточних операцій як складової платіжного балансу?

- а) транспортні послуги іноземним державам;
- б) товарний експорт;
- в) чисті доходи від інвестицій;
- г) зміни в активах країни за кордоном.

4. Коли кажуть, що країна девальвувала свою валюту, яку з подій мають на увазі?

- а) країна відмовилась від золотого стандарту;
- б) у країні дефіцит торговельного балансу;
- в) внутрішня купівельна спроможність одиниці валюти знизилась;
- г) уряд підвищив ціну, за якою він буде купувати золото.

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	відмінно
89-70	добре
51-69	задовільно
26-50	
1-25	незадовільно

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного, проміжного та підсумкового контролю. Під час

поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях та результати самостійної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja_pro-porjadok-ocinjuvannja-rivnja-navchalnyh-dosjahren-zh-zminamy.pdf

Максимальна кількість балів	40 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100- бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом 0,4	10 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи	50 балів (підсумковий контроль)
Мінімальний пороговий рівень	20 балів (поточний контроль)	6 балів (проміжний контроль)	26 балів (підсумковий контроль)

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Досягнення студентів на семінарських заняттях, а також виконані ними індивідуальна та самостійна роботи оцінюються за шкалою від «0» до «5».

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів на семінарських заняттях

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Максимальна кількість балів за виконання будь-якого з видів індивідуальних завдань складає 5 балів.

Критеріями оцінювання анотацій наукових статей є вміння студента стисло визначати ключові позиції, які викладені автором у статті. Критеріями оцінювання роботи з інформаційними джерелами є здатність студента збирати інформацію та критично її опрацьовувати. Оцінювання доповіді (реферату) здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.

Критеріями розв'язання задач (ситуацій) знання методики здійснення розрахунків, вміння нестандартно підходити до розв'язання ситуацій та робити обґрунтовані висновки.

Індивідуальне завдання є обов'язковим для виконання та передбачає написання реферату на одну із запропонованих тем. Разом з тим у здобувача освіти може запропонувати свою тему у відповідності до особистих науково-дослідних інтересів та погодити її з викладачем. Також за бажанням студент може написати декілька рефератів протягом семестру для підвищення загальної оцінки за курс.

Окрім цього замість написання реферату можуть бути зараховано прослуховування курсів і у відповідності до тема навчальної дисципліни на платформах EdEra, Prometheus. Зарахування відбувається за наявності сертифікату про успішне проходження курсу.

Орієнтовна тематика рефератів:

1. Павутиноподібна модель ринкової рівноваги.
2. Практичне застосування теорії еластичності.
3. Модель аукціоніста (Л. Вальрас).
4. Теоретичні засади еластичності попиту і пропозиції.
5. Маржинальна революція і дослідження поведінки споживача.
6. Закони Госсена.
7. Побудова кривої індивідуального попиту.
8. Виробнича функція Кобба-Дугласа.
9. Диференціація ставок заробітної плати.
10. Ефективність за Парето.
11. Загальна економічна рівновага за Л. Вальрасом.
12. Антимонопольне законодавство України.
13. Становлення та розвиток макроекономіки.
14. Національна економіка та економічна система.
15. Макроекономіка і стабілізаційна політика.
16. Методи дослідження національної економіки.
17. Економічна нерівність і соціальна політика захисту населення.
18. Зайнятість і безробіття в Україні
19. Показники рівня цін та їх аналіз в Україні.
20. Сукупний попит та чинники, які на нього впливають.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота проводиться у письмовій формі максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу становить 10 балів. Варіант модульної контрольної роботи містить два теоретичних питання та дві здачі.

Максимальна кількість балів за 1 теоретичне питання складає 2 бали, за розв'язання 1 задачі — 3 бали. Максимальна кількість балів виставляється у разі повної обґрунтованої відповіді на теоретичне питання та правильного розв'язання задачі з наданням грунтовного висновку та/або аналітичної оцінки отриманих результатів.

Оцінка «0» виставляється у разі якщо студент не володіє теоретичними матеріалом та невозові відповісти на питання контрольної роботи і розв'язати задачу.

1 бал за теоретичне питання та 2 бали за розв'язання задачі студент отримує у разі, якщо він відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускає істотні неточності та помилки.

1,5 бали за теоретичне питання та 2,5 бали за розв'язання задачі студент отримує у разі, якщо відповідь достатньо повно висвітлює володіння навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки. Мінімальна кількість балів за модульну контрольну роботу повинна становити не менше 6 балів.

Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Семестрові екзамени в усній проводять за білетами, складеними екзаменаторами навчальних дисциплін та затвердженими не пізніше, ніж за місяць до початку іспиту на засіданні кафедри та підписаними завідувачем кафедри й екзаменатором. Семестровий екзамен *в усній формі* приймається двома особами: викладачем, який читав дисципліну і є екзаменатором, та викладачем, який не проводив у групі академічні заняття з цієї дисципліни. Екзаменаційний білет містить три теоретичних питання.

Результат усного і письмового екзаменаційного контролю визначається як **середнє арифметичне оцінок (середньозважений бал)** студента, що він отримав за кожне з питань екзаменаційного білета. Цей бал переводиться за 100-бальною шкалою, а визначений показник множиться на ваговий коефіцієнт 0,5 та округлюється до цілого. За умови тестової форми контролю кількість балів, що відповідає відсотку правильних відповідей студента, має бути помножена на ваговий коефіцієнт 0,5 та округлена до цілого.

Якщо здобувач вищої освіти отримав недостатньо балів за певний вид контролю, зокрема за поточний (**менше 20 балів**), за проміжний (**менше 6 балів**), то він не допускається до складання семестрового іспиту, а у відомості обліку успішності виставляється оцінка «нездовільно».

У разі, якщо здобувач вищої освіти за екзамен в усній чи письмовий формі отримав середньозважений бал менше, ніж **2,75**. У графі «підсумковий контроль» виставляється **0 балів**.

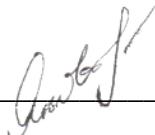
Студенти, котрі не з'явилися на екзамени без поважних причин, вважаються такими, що одержали нездовільну оцінку. У випадку відсутності здобувача вищої освіти на екзамені з поважної причини, підтвердженої документально, деканат складає додатковий графік для підсумкового контролю.

Критерії оцінювання відповіді на теоретичні питання здобувачів освіти під час підсумкового екзамену

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову

	літературу, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється відповідь здобувача, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всеобщого аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється відповідь здобувача, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань.
1 бал	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань.

Викладач

(підпис)

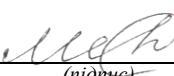
Яковенко О.І.

(ПІБ)

Затверджено на засіданні кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю

протокол № 14 від «30» 06. 2021 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Метіль Т.К.

(ПІБ)